

ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΥΚΕΩΝ

Τάξη: Α΄, Β΄ και Γ΄ Τμήματα: 5

ΘΕΜΑ: «Το νερό: Ζωή και Θάνατος»

Σχολικό έτος 2003-2004

Οι καθηγητές που συμμετείχαν: Μουχάγιερ Χρήστος, Φιλολόγος
Χατζηωακειμίδης Ιωσήφ, Φιλολόγος, Παπαθανασίου Ιωάννης, Γεωλόγος
Μαυράκα Περσεφόνη, Καλλιτεχνικών, Χονδρογιάννη Μαρίνα, Μουσικός

Κριτήρια επιλογής του θέματος: Το θέμα αυτό επιλέχθηκε λόγω της σπουδαιότητας που έχει για τη ζωή του ανθρώπου το υγρό στοιχείο, γεγονός που μερικές φορές, είτε από άγνοια είτε από εγκληματική αδιαφορία, αποσιωπάται.

Σκοπός και Στόχοι του προγράμματος

Το Πρόγραμμα «Νερό: Ζωή και Θάνατος» περιείχε την αντιφατικότητα και, γενικότερα, την αντίθεση, γι' αυτό επικεντρώθηκε σε δυο πόλους με αντιτιθέμενες έννοιες: χαρά-λύπη, θετικό-αρνητικό, ζωή-θάνατος.

Η λεξιλογική (μέσα από κείμενα της αρχαίας και της νέας λογοτεχνίας), η φυσιογνωστική, η εικαστική και η μουσική προσέγγιση του θέματος έδωσε τη δυνατότητα στους μαθητές να διαμορφώσουν μια συνολική εικόνα για τη δύναμη του υγρού στοιχείου στη ζωή μας.

Οι πρωτεϊκές μεταμορφώσεις του πανίσχυρου αυτού στοιχείου, που μεταβάλλουν τη ζωή του ανθρώπου άλλοτε σε παράδεισο κι άλλοτε σε κόλαση, γίνονται αφορμές επινόησης θαυμαστών ανακαλύψεων, καθώς και έμπνευσης για να γραφούν αριστουργήματα της λογοτεχνίας και της μουσικής.

Δραστηριότητες

α. Στην αρχή έγινε μια γενική ενημέρωση πάνω στο θέμα. συζήτηση και επιλογή υποθεμάτων. **β.** Συλλογή υλικού από μαθητές και καθηγητές. **γ.** Επεξεργασία των υποθεμάτων μεμονωμένα ή κατά ομάδες. **δ.** Ανταλλαγή πληροφοριών ανάμεσα στις ομάδες. **ε.** Δραματοποίηση ορισμένων υποθεμάτων. **στ.** Ανακοίνωση εργασιών και κριτικές παρατηρήσεις από μαθητές και διδάσκοντες. **ζ.** Επισκέψεις σε χώρους με έντονη παρουσία του υγρού στοιχείου. **η.** Έντυπο με εργασίες μαθητών. **θ.** Ψηφιακός δίσκος (CD) με εργασίες μαθητών. **ι.** Καταχώρηση των εργασιών στην ιστοσελίδα του σχολείου.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Η ευαισθητοποίηση των μαθητών για το νερό ως βασικό αγαθό για τη ζωή του ανθρώπου, αλλά και ως ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα της ανθρωπότητας, ευελπιστούμε ότι θα είναι ο τελικός καρπός της προσπάθειας που καταβλήθηκε από τους καθηγητές που πλαισίωσαν την εφαρμογή του Προγράμματος.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΑΓΚΑΔΙΚΙΩΝ

ΘΕΜΑ: «Γνωρίζω τον τόπο μου»

Σχολικό έτος 2003-2004

Σχέδιο εργασίας για την Ευέλικτη Ζώνη:

**«Αλλά πέρα από όλα αυτά
πρέπει να μπορείς
να νιώθεις τις ρίζες
και την ίδια τη γη.
Πρέπει να μπορείς κάθε στιγμή
ν' ακουμπάς το χέρι στη γη
όπως ο πρώτος άνθρωπος»**

Rilke

Θεματική περιοχή: Γνωρίζω τον Τόπο μου ή διαφορετικά

Η επαφή των μαθητών με
τις ζωντανές πηγές της
Ιστορίας (τους ανθρώπους
του Τόπου)

Η έξοδος του σχολείου
στην (τοπική) κοινωνία

Η συνάντηση της γνώσης
με την έρευνα

Τάξεις - Τμήματα:

Στην Ευέλικτη Ζώνη συμμετέχουν όλοι οι Καθηγητές και οι Μαθητές του σχολείου. Στο σχολείο λειτουργούν 6 τμήματα (Α1, Α2, Β1, Β2, Γ1, Γ2).

Κριτήρια επιλογής του θέματος

Οι μαθητές επέλεξαν να ασχοληθούν και να δραστηριοποιηθούν σε θέματα που αφορούν τον τόπο τους. Το θέμα είναι διαθεματικό / διεπιστημονικό, διαχρονικό επίκαιρο και τοπικό. Έχει σχέση με πλήθος ανθρωπίνων δραστηριοτήτων στο φυσικό, κοινωνικό, οικονομικό, ιστορικό και τεχνητό περιβάλλον.

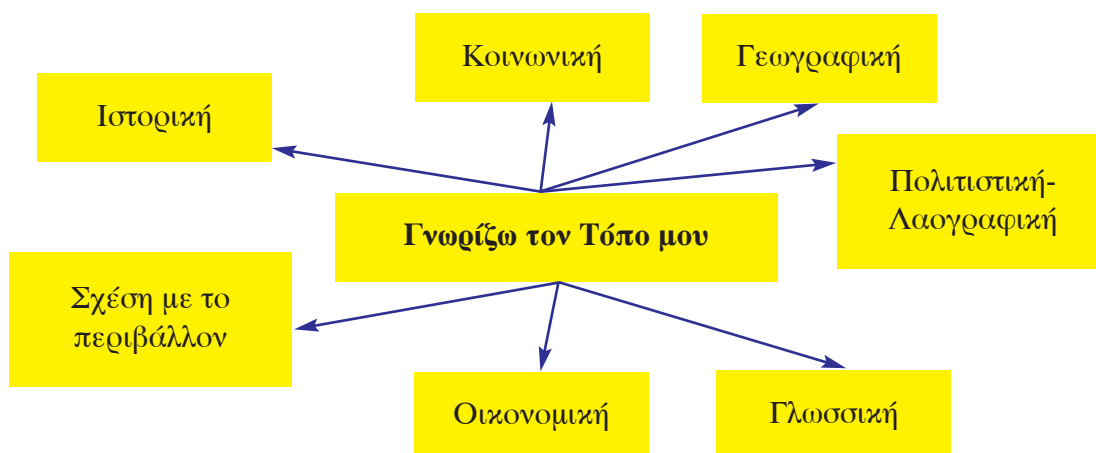
Στόχοι του προγράμματος

- Να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές πως ανήκουν σε έναν τόπο που πρέπει να ανακαλύψουν
- Να εθιστούν στην παρατήρηση, την έρευνα και την κριτική ερμηνεία
- Να ασκηθούν στη διαθεματική, διεπιστημονική προσέγγιση θεμάτων του άμεσου περιβάλλοντος, στα οποία εμπλέκονται πολλές πλευρές της ανθρώπινης δραστηριό-

τητας (οικονομική, κοινωνική, πολιτική, καλλιτεχνική, κ.λ.π.)

- Να ευαισθητοποιηθούν για προβλήματα της τοπικής κοινωνίας μέσα στα οποία ζουν και για την ανάγκη της συμμετοχής τους στη διαδικασία αναζήτησης λύσεων.
- Να εκτιμήσουν και να ταυτιστούν με τη δική τους πολιτιστική κληρονομιά και ταυτότητα, χωρίς να υποτιμούν την κληρονομιά άλλων λαών.

Διαθεματική προσέγγιση του θέματος

Θέματα με τα οποία πρόκειται να ασχοληθούν οι μαθητές.

A. Γεωγραφική προσέγγιση

- Εντοπίζω τον «Τόπο» μου στον χάρτη (Νομός, διαμέρισμα, σύνορα).
- Πληθυσμός (εσωτερική - εξωτερική μετανάστευση).

B. Ιστορική προσέγγιση

- Το χθες και το σήμερα μέσα από πρόσωπα και γεγονότα του τόπου
- Τοπικοί ήρωες (αφανείς και μη) - Μνημεία
- Καταγωγή - προέλευση των κατοίκων.
- Δράσεις- αλληλεπιδράσεις διαφορετικών πολιτισμών (ντόπιοι - πρόσφυγες).

Γ. Γλωσσική Προσέγγιση

- Ονομασία του χωριού
- Γνωριμία του τόπου μέσα από τοπωνύμια (από το σπίτι στο σχολείο)
- Τοπικές διάλεκτοι

Δ. Κοινωνική προσέγγιση

- Παραδοσιακός και σύγχρονος τρόπος ζωής («πάντρεμα» μέσα από αντιθέσεις)
- Τρόποι ψυχαγωγίας των νέων
- Η συμβολή του σχολείου στην ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας

Ε. Οικονομική προσέγγιση

- Παραδοσιακά επαγγέλματα και ασχολίες των κατοίκων
- Βιοτεχνίες - γεωργοκτηνοτροφικές μονάδες.

ΣΤ. Πολιτιστική - Λαογραφική προσέγγιση

- Θρησκευτικά και άλλα ήθη και έθιμα.
- Ιστορία τοπικών χορών και μουσικής
- Αρχιτεκτονική και δομή του χωριού (σπίτια - εκκλησίες)

- Διατροφικές συνήθειες
- Ενδυμασία
- Λογοτεχνία - Θρύλοι και παραδόσεις

Z. Περιβαλλοντική προσέγγιση

- Καταστροφή από πηγές ρύπανσης- Προτάσεις, λύσεις
- Υδροβιότοποι - πανίδα, χλωρίδα (παρατήρηση πουλιών)
- Η φύση μέσα από τα δημοτικά τραγούδια της περιοχής
- Ευαισθητοποίηση των μαθητών στην προστασία του δικού τους περιβάλλοντος μέσα από Θεατρικό έργο
- Δημιουργία ιστοσελίδας με φωτογραφικό της περιοχής.

Δραστηριότητες που αναπτύσσονται κατά τη διάρκεια του προγράμματος

Δραστηριότητες που αναπτύσσονται επικεντρώνονται σε ομαδικές συνεργασίες και συζητήσεις και ανταλλαγή απόψεων. Γίνεται επεξεργασία πληροφοριών βασισμένη σε μαρτυρίες- συνεντεύξεις που φέρουν οι μαθητές ή επεξεργασία στατιστικών στοιχείων (γραφήματα ή χάρτες) που προμηθεύτηκαν οι μαθητές από υπηρεσίες όπως π.χ. του Δήμου ή του ληξιαρχείου. Ο Καθηγητής/τρια ξεκινάει τη δραστηριότητα και παρεμβαίνει όταν του ζητηθεί ή όταν χρειάζεται να ενθαρρύνει και να παρακινήσει την ομάδα για άλλη δραστηριότητα. Σε άλλη περίπτωση παρουσιάζεται ένα κείμενο π.χ. για της χαμένες πατρίδες και ζητείται από τους μαθητές να αναζητήσουν λέξεις κλειδιά και να δημιουργήσουν ανά ομάδες τη δική τους ιστορία, εντείνοντας τη δημιουργικότητα και τη φαντασία. Τα εποπτικά μέσα που χρησιμοποιούνται είναι Η/Υ, όταν μπορούν να πάνε στην αίθουσα πληροφορικής, φύλλα χαρτιού, μολύβια, μαρκαδόρους, προβολέας διαφανειών, φωτοτυπίες από βιβλία ή ερωτηματολόγια, μιλιμετρικό χαρτί και φωτογραφική μηχανή.

Υλικό που χρησιμοποιείται

Το εποπτικό υλικό, τα ερωτηματολόγια, οι κατευθύνσεις δραστηριοτήτων, το φωτοτυπημένο υλικό (κείμενα προς συζήτηση, φωτογραφίες, χάρτες) είναι αποτέλεσμα συνεργασίας μαθητών και καθηγητών/τριών. Οι εμπλεκόμενοι κλάδοι καθηγητών είναι Θεολόγοι (θρησκευτικά μνημεία), Φιλολόγοι (Γλώσσα, Ιστορία και πολιτισμός, στερεότυπα), Μαθηματικοί (μετρήσεις αποστάσεων, συγκρίσεις, στατιστικά πληθυσμού), Φυσικοί - Χημικοί (περιβάλλον και γεωγραφία, χάρτες), Καλλιτεχνικών (σχέδια και εικόνες), τεχνολογία - πληροφορική (οικονομία, ηλεκτρονική αναζήτηση πληροφοριών), φυσικής αγωγής (περιβάλλον, ενδυμασία, παραδόσεις, διατροφή, δημοτικά τραγούδια).

Παιδαγωγικές προσεγγίσεις

Πλάγιες μέθοδοι διδασκαλίας, διερευνητικές δραστηριότητες (αναζήτηση, καταγραφή πληροφοριών, επεξεργασία, μαθηματοποίηση δεδομένων), επισκέψεις σε χώρους ενδιαφέροντος, αναπαραστάσεων κοινωνικών γεγονότων (π.χ. προσφυγικός ελληνισμός), διάλο-

γος και συζήτηση (διαλεκτικές αντιπαραθέσεις π.χ. στερεότυπα), δημιουργικότητα (π.χ. με δημιουργία ιστοριών, ζωγραφικής και χειροκατασκευών).

Η διαδικασία της μεθόδου εργασιών (project) ακολουθείται στο γενικό της πλαίσιο. Σ' αυτή τη φάση των δραστηριοτήτων οι μαθητές προετοιμάζουν το υλικό που θα αξιολογηθεί για να αποτελέσει το τελικό προϊόν. Το δίωρο της Ευέλικτης Ζώνης εφαρμόζεται ταυτόχρονα σε όλες τις τάξεις και είναι κυλιόμενο και θα υλοποιηθεί σε 10 εβδομάδες.

Μεθοδολογικές προσεγγίσεις

Ενισχύονται οι ομαδικές και συνεργατικές διαδικασίες. Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και οι συντονιστές καθηγητές/τριες προσπαθούν να λειτουργούν ως βοηθοί, υποστηρικτές, διαχειριστές των ομάδων και συντονιστές των δραστηριοτήτων.

Ο Καθηγητής/τρια και οι μαθητές γίνονται ερευνητές, προσπαθώντας να συνθέτουν και να επεξεργάζονται τις πληροφορίες, να μαθαίνουν φτιάχνοντας.

Λέξεις κλειδιά για τους μαθητές/τριες:

Πρωτοβουλία, Έρευνα, Παρατήρηση, Σύνθεση και ανάλυση, «Μαθαίνω πώς να Μαθαίνω»

Χώρος εργασίας και η οργάνωσή του

Οι μαθητές εργάζονται περισσότερο μέσα στις τάξεις. Μια τάξη επισκέφθηκε το ποτάμι του χωριού που βρίσκεται δίπλα στο σχολείο και για μια διδακτική ώρα όπου δραστηριοποιήθηκαν φωτογραφίζοντας, περπατώντας στην κοίτη και καταγράφοντας τις πηγές ρύπανσης.

Σε άλλη δραστηριότητα πεδίου, μια άλλη τάξη αφιέρωσε ένα δίωρο για ζωγραφική τοπίων σχετικά με το ποτάμι με τη καθοδήγηση της Καθηγήτριας Καλλιτεχνικών. Προβλέπεται φωτογράφιση μνημείων στα γύρω χωριά. Οι μαθητές χρησιμοποιούν τη βιβλιοθήκη του σχολείου και το εργαστήριο πληροφορικής. Όταν δουλεύουν στις τάξεις, παρατηρήθηκε η αλλαγή της διάταξης των θρανίων σε σχήμα π ή σε ομάδες των δύο.

Αναμενόμενα αποτελέσματα- συμπεράσματα

Η διαθεματική προσέγγιση του θέματος συμβάλλει στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, της δημιουργικότητας, και της φαντασίας των μαθητών. Η ανάληψη ρόλων, η ομαδική εργασία, συντελεί στο διάλογο, την ανταλλαγή ιδεών και θέσεων με αποτέλεσμα τη βελτίωση των κοινωνικών τους δεξιοτήτων. Η πολύπλευρη προσέγγιση της μελέτης της περιοχής που ζουν οι μαθητές συνδέει τη σχολική γνώση με τα ενδιαφέροντα των μαθητών/τριών και την τοπική κοινωνία. Σαν τελικό προϊόν προτείνεται η συλλογή όλων των επιμέρους δραστηριοτήτων και η δημιουργία ενός ηλεκτρονικού ενθέτου που θα τοποθετηθεί στην ηλεκτρονική σελίδα του σχολείου.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΟΧΟΥ**Τάξη: Α΄****ΘΕΜΑ: «Διατροφή»****Σχολικό έτος 2003-2004**

Υπεύθυνες καθηγήτριες: Στανιμεροπούλου Φωτεινή, φιλόλογος Γερμανικής
Σταυρακίδου Δήμητρα, φιλόλογος Γαλλικής

Κριτήρια επιλογής του θέματος

- υπάρχουσα τάση στην κοινωνία: αύξηση της παχυσαρκίας σε παιδιά και εφήβους
- άγνοια, όσον αφορά τις νέες τάσεις υγιεινής διατροφής
- διαπίστωση, ότι οι μαθητές στα διαλείμματα τρέφονται αντίθετα με τους κανόνες υγιεινής διατροφής
- η ώρα του γεύματος ως στιγμή χαλάρωσης, ενδοσκόπησης, απόλαυσης και ταυτόχρονα ως ευκαιρία ανάπτυξης διαπροσωπικών σχέσεων και συντροφικότητας
- άγνοια, όσον αφορά την σωστή επιλογή των πρώτων υλών ενός γεύματος, την σωστή διατήρησή τους και τον τρόπο παρασκευής ενός υγιεινού γεύματος
- άμεση σχέση διατροφής (δηλ. εδεσμάτων, που συνδέονται με παραδοσιακές και θρησκευτικές γιορτές) και παράδοσης
- η διατροφή αποτελεί θέμα, με το οποίο ο άνθρωπος ασχολείται καθημερινά υποσυνείδητα και το οποίο είναι ένα βασικό μέσο συντήρησης του οργανισμού του. Σπάνια όμως ασχολείται με βαθύτερα στρώματα του θέματος (ίσως αυτό να είναι ένα μέρος της γενικότερης τάσης στην εποχή μας, να αποφεύγουμε την βαθύτερη και ουσιαστικότερη ενασχόληση με θέματα, που παρ'όλα αυτά μας αφορούν άμεσα), όπως το γιατί έχει υιοθετήσει συγκεκριμένες συνήθειες διατροφής, το τι σημαίνει το γεύμα ως ενωτική διαδικασία μίας κοινωνικής ομάδας, κλπ.

Σκοπός και Στόχοι

- ευαισθητοποίηση των μαθητών ως προς το πώς, πότε, πόσο και τι καταναλώνουν ως τροφή και με ποιους μοιράζονται την ώρα του γεύματος τους (ίσως και ποία είναι τα κίνητρά τους να το κάνουν αυτό και ποία συναισθήματα και ποιές εμπειρίες και γνώσεις αποκομίζουν έχοντας παρέα κατά την ώρα των γευμάτων τους)
- να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές, πόσο μεγάλη σημασία έχει η σωστή διατροφή στην ζωή ενός ανθρώπου, άρα και το πόσο μεγάλο κακό μπορεί να κάνει μία «λάθος» διατροφή, και επίσης το ότι είναι πολύ περισσότερο, παρά «μόνο» ένα μέσο διατήρησής μας στη ζωή
- η απόκτηση γνώσης όσο αφορά την παράδοση και την σύνδεση παράδοσης και διατροφής (ίσως και μέσω της ενασχόλησης με παραδοσιακούς τρόπους διατροφής άλλων λαών)
- η απόκτηση της γνώσης, ότι μία «σωστή» διατροφή είναι άμεσα συνδεδεμένη με την καλή υγεία ενός ανθρώπου, τόσο την τωρινή όσο και την μελλοντική του υγεία
- η υιοθέτηση μίας θετικής στάσης απέναντι στην σωματική και ψυχική τους υγεία,

ώστε να φροντίσουν και στο μέλλον να την διατηρούν (μέσω της συνειδητής επιλογής προϊόντων και την αποφυγή υιοθέτησης «κακών» προτύπων)

- στο επίπεδο της κοινωνικότητάς και κοινωνικοποίησής τους: η καλλιέργεια πνεύματος επικοινωνίας και συνεργασίας με σκοπό την ενθάρρυνση των μαθητών να παρουσιάζουν τις σκέψεις και απόψεις τους και να συνεργάζονται μεταξύ τους, ανταλλάσσοντας χρήσιμες πληροφορίες.
- η άσκηση των μαθητών σε διαφορετικούς τρόπους διερεύνησης και προσέγγισης ενός θέματος (βλ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ)
- η ενθάρρυνση των μαθητών στο να παίρνουν πρωτοβουλίες όσον αφορά αλλαγές του άμεσου περιβάλλοντός τους
- η αύξηση της έκφρασής τους μέσω καλλιτεχνικών διαδικασιών

Δραστηριότητες

Στάδιο 1ο

- Με τη μέθοδο του καταιγισμού ιδεών, πολύπλευρη και ελεύθερη προσέγγιση του θέματος
- Ομαδοποίηση των εννοιών σε ενότητες
- Δημιουργία ομάδων εργασίας με αντίστοιχη κατά ενότητα κατανομή εργασιών

Αντικείμενα έρευνας κατά ενότητα

1. Διατροφή και παραδόσεις: - Χριστούγεννα - Πάσχα - Γιορτή Καρυδιάς (τοπική γιορτή του Σοχού) - Η γιορτή την ημέρα της Αγίας Παρασκευής (26.07.) - Τα τοπικά έθιμα του Δεκαπενταύγουστου - Η Καθαρά Δευτέρα
2. Συνταγές: - πού μπορεί να τις βρει κάποιος ενδιαφερόμενος: τηλεόραση, βίντεο, βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες, ραδιόφωνο, ίντερνετ - ο ρόλος των μπαχαρικών και των βοτάνων
3. Συστατικά: - βιταμίνες - πρωτεΐνες - σίδηρο - ασβέστιο - υδατάνθρακες - λίπη - ζάχαρη - αλάτι - φώσφορο
4. Επαγγέλματα: - ζαχαροπλάστης - μάγειρας - κτηνοτρόφος - γεωργός - κρεοπώλης - μπακάλης - μανάβης - καφετζής - διαιτολόγος
5. Βιομηχανία: - κονσέρβες / συσκευασίες - συντηρητικά - φάστ-φουντ βιομηχανίες της γύρω περιοχής («Προίικας», «Αγνό», «Ζύμη»)
6. Θρησκεία: - νηστεία - μυστήρια
7. Υγεία: - υγιεινή διατροφή - διατροφή και ψυχολογία
8. Γεωγραφία: - μεσογειακή διατροφή - μεξικάνικη δ. - κινέζικη δ. - τούρκικη δ. - ιταλική δ. - βαλκανική δ. - διατροφικές συνήθειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης
9. Διατροφή και αισθήσεις: - όσφρηση - αφή - ακοή - όραση - γεύση
10. Σκεύη και εργαλεία: - ιστορία της εξέλιξής τους - σύγκριση αυτών που χρησιμοποιούνται στην Ελλάδα με αυτών άλλων χωρών - διατροφή ως στοιχείο του πολιτισμού μίας χώρας - η τεχνολογία στην κουζίνα
11. Ασθένειες: - παχυσαρκία - χοληστερίνη - διαβήτης - καρδιοπάθειες 12. Παροιμίες, παραμύθια και τραγούδια: - Ο πεινασμένος καρβέλια ονειρεύεται - Χάνσελ και Γκρέτελ - Ανέβηκα στη πιπεριά να κόψω ένα πιπέρι - Σαράντα μήλα κόκκινα - Μπήκαν τα γίδια στο μαντρί, τα πρόβατα στη στάνη - Ο Κουλουράνθρωπος,

Επιλογή θεμάτων

- Τα ήθη και έθιμα της ντόπιας κοινωνίας και ιδιαίτερα των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς
- Τα επαγγέλματα, που σχετίζονται με την διατροφή
- Συγκέντρωση ντόπιων συνταγών κέικ

- Το κυλικείο του σχολείου
- Τα συστατικά των τροφών, που καταναλώνουν οι μαθητές

Στάδιο 2ο και 3ο

- Οι μαθητές συγκεντρώνονται σε ομάδες 4-5 ατόμων, που διερευνούν από ένα θέμα
- Μετά την συλλογή των απαραίτητων πληροφοριών αποφασίζει η κάθε ομάδα, πώς θα παρουσιάσει το θέμα της στους συμμαθητές της:
 1. Η ομάδα, που επέλεξε το θέμα «Ήθη και Έθιμα» (μετά από την συγκέντρωση πληροφοριών από τον Δ/ντή του Δημοτικού, τον Πάτερ του Χωριού, γιαγιάδες και παπούδες) οργανώνει μία αναπαράσταση του Χριστουγεννιάτικου και Πρωτοχρονιάτικου Τραπεζιού, όπου γίνεται και λήψη φωτογραφιών. (Οι φωτογραφίες αποτελούν σε συνδυασμό με το κείμενο, που περιγράφει το έθιμο, ένα βιβλιαράκι, το οποίο ενημερώνει κάθε ενδιαφερόμενο για τα τοπικά έθιμα.)
 2. Η ομάδα, που ασχολήθηκε με τα επαγγέλματα, συνέταξε ένα ερωτηματολόγιο, που απευθυνόταν στους επιχειρηματίες του χωριού (κρεοπώλης, ζαχαροπλάστης, ιδιοκτήτης ταβέρνας, κλπ.), και με τα στοιχεία που είχε συλλέξει, δημιούργησε ένα θεατρικό, με το οποίο παρουσίασε στους υπόλοιπους τα συμπεράσματά της για το τι είναι υγιεινή διατροφή και τι όχι. (Ένα μέρος αυτού έχει βιντεοσκοπηθεί.)
 3. Η ομάδα, που ασχολήθηκε με τις συνταγές των κέικ, προσκάλεσε τους μαθητές ολόκληρου του σχολείου σε έναν Διαγωνισμό Κέικ, είτε ως συμμετέχοντες, είτε ως κριτές. Οι κριτές απάντησαν σε ένα ερωτηματολόγιο, βάσει του οποίου κρίθηκαν τα κέικ ως προς την γεύση, την εμφάνιση και την πρωτοτυπία τους. Τα τρία «καλύτερα» κέικ βραβεύτηκαν σε μία μικρή τελετή, όπου απονεμήθηκαν στα παιδιά αναμνηστικές κονκάρδες και μικρά δωράκια, όπως επίσης και ένας σκούφος του «Σεφ».
 4. Η ομάδα, που ασχολήθηκε με τα προϊόντα που καταναλώνονται κατά την διάρκεια των διαλειμμάτων, επινόησε ένα ερωτηματολόγιο, που απευθυνόταν σε όλους τους μαθητές του σχολείου και που έχει σκοπό, να ερευνήσει το τι προτιμούν οι μαθητές, το πόσο ξοδεύουν για το φαγητό τους στο σχολείο, το αν είναι ευχαριστημένοι με αυτό που μπορούν να προμηθευτούν από το κυλικείο του σχολείου ή αν θα επιθυμούσαν κάτι άλλο περισσότερο. Απομένει εδώ η αξιολόγηση των ερωτηματολογίων και η σύνταξη μίας πρότασης των μαθητών προς το κυλικείο (η οποία θα συμβαδίζει με τον κανονισμό του Υπουργείου για τα Κυλικεία των σχολείων), η οποία θα εκφράζει τις επιθυμίες και προτιμήσεις τους.
 5. Με σκοπό να αυξηθεί η παρατηρητικότητα των μαθητών, όσο αφορά την επιλογή των τροφών, που καταναλώνουν, η ομάδα αυτή έφερε στην τάξη συσκευασίες διαφόρων προϊόντων. Εξετάστηκαν η προέλευσή τους, η ημερομηνία λήξης τους, τα συστατικά τους, αν υπάρχουν συντηρητικά, κλπ. Τα αποτελέσματα συγκεντρώθηκαν στον πίνακα και συζητήθηκαν.

Στάδιο 4ο

- Συγκέντρωση και επιμέλεια όλων των εργασιών
- Παρουσίαση της εργασίας και των αποτελεσμάτων στο σχολείο (αν υπήρχε αρκετός χρόνος, θα μπορούσε να γίνει σε μορφή ετήσιου περιοδικού, το οποίο θα περιλάμβανε τις εργασίες όλων των παιδιών και συναδέλφων, που έλαβαν χώρα στα πλαίσια της Ευέλικτης Ζώνης).

Αποτελέσματα - Συμπεράσματα

Όσο περισσότερο ασχοληθήκαμε με το θέμα αυτό της διατροφής, τόσο περισσότερο είχαμε την εντύπωση, ότι είναι μία τεράστια δεξαμενή, από την οποία κανείς μπορεί να αντλήσει έναν σχεδόν ατελείωτο αριθμό θεμάτων. Έτσι δεν δυσκολευτήκαμε να βρούμε θέματα, που να κεντρίσουν τόσο το ενδιαφέρον των παιδιών, όσο και το δικό μας. Υπάρχει η αίσθηση, ότι δεν έχει εξαντληθεί ούτε κατά διάνοια το θέμα, και ευχαρίστως θα ασχολιόμασταν και στο μέλλον με αυτό, εξερευνώντας άλλες πτυχές του. (Κάτι, που είχαμε προγραμματίσει, άλλα δεν είχαμε τα χρονικά περιθώρια για να το πραγματοποιήσουμε, είναι π.χ. η επίσκεψη στην τοπική μονάδα, που παράγει το γνωστό κασέρι «Προίκα» ή «Σοχού».)

Ένα σημείο, που θα χρειαζόταν περισσότερο χρόνο για να βελτιωθεί, είναι η ενασχόληση των παιδιών με τις νέες τεχνολογίες (όπου είχαν δυσκολίες στο να βρουν π.χ. συγκεκριμένες πληροφορίες στο ίντερνετ) και επίσης θα έπρεπε να εξασκηθούν περισσότερο, στο να εντοπίζουν τις σημαντικές πληροφορίες ενός κειμένου, διαλόγου ή όποιου άλλου κειμένου (γραπτού ή ακουστικού).

Πολύ θετική ήταν η αντίδρασή τους στην (συν-) εργασία σε ομάδες, κάτι που βελτίωσε και τις σχέσεις μεταξύ τους.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΑΝΑΦΕΡΘΗΚΑΝ

ΣΥΝΤΑΓΗ ΕΝΟΣ ΚΕΪΚ ΣΟΚΟΛΑΤΑΣ

Υλικά

2 κούπες αλεύρι που φουσκώνει μόνο του
3/4 κούπας κακάο
3/4 κούπας μαργαρίνη σόφτ
2 κούπες ζάχαρη
5 μεγάλα αυγά
1/2 κούπα γάλα
λίγη εσάνς πικραμυγδάλου ή λίγη βανίλια
1/4 κουτ. γλ. σόδα

Για το γλάσο

125 γρ. κουβερτούρα
1 κούπα ζάχαρη άχνη
2 κροκάδια
2 κουτ. σ. κονιάκ
2 κουτ. σ. γάλα
2 κουτ. σ. φρέσκο βούτυρο

Εκτέλεση

Χτυπήστε όλα μαζί τα υλικά του κέικ στο μίξερ στη μεσαία ταχύτητα επί 4 λεπτά, για να αφρατέψουν και να διπλασιαστούν σε όγκο. Αδειάστε το μίγμα σε μεγάλη φόρμα για κέικ, καλά βουτυρωμένη. Ψήστε σε προθερμασμένο φούρνο στους 175 βαθμούς Κελσίου επί 1 ώρα. Αφήστε το κέικ να κρυώσει 5 λεπτά και αναποδογυρίστε το σε μία πιπέτα. Αφήστε το να κρυώσει εντελώς. Στο μεταξύ ετοιμάστε το γλάσο.

Λιώστε την κουβερτούρα σε μπέν-μαρί, ρίξτε μέσα και ανακατέψτε χτυπώντας μ' ένα κουτάλι όλα τα υπόλοιπα υλικά. Καλύψτε όλη την επιφάνεια του κέικ με το γλάσο σοκολάτας. Αν θέλετε, πασπαλίστε το με ροζ κρυσταλλική ζάχαρη ή με τρούφα σοκολάτας. Στολίστε το, αν θέλετε, με ζαχαρωτά λουλούδια.

(Σπυριδούλα Μανταριζίδου, μαθήτρια της Β' Γυμνασίου,
2ο Βραβείο στο «Διαγωνισμό Κέικ»)

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΟΧΟΥ**Τάξη: Β΄****ΘΕΜΑ: «Θεατρική Παιδεία»****Σχολικό έτος 2003-2004**

Υπεύθυνοι Καθηγητές: Τενεκετζή Ιωάννα, φιλόλογος,
 Ανδρουλάκης Νικόλαος, θεολόγος,
 Αβέστας Στέλιος, μουσικός,
 Τυρίμος Τάσος, καλλιτεχνικών

Κριτήρια επιλογής του θέματος

- Ανάγκη γνωριμίας και εξοικείωσης των μαθητών με τις διάφορες μορφές θεάτρου.
- Δυνατότητα αξιοποίησης των βιωμάτων τους από θεατρικές παραστάσεις.

Σκοποί

1. Να γνωρίσουν οι μαθητές το θέατρο και να κατανοήσουν τη φύση, το ρόλο και την τεχνική του.
2. Να ευαισθητοποιηθούν σχετικά με το θεσμό του θεάτρου και να εκτιμήσουν τη σημασία του ως συστατικού στοιχείου της πολιτισμικής ανάπτυξης ενός τόπου.
3. Να έρθουν σε επαφή με την τέχνη του θεάτρου, να αναπτύξουν ομαδικότητα και να αντιμετωπίσουν το θέατρο ως σημαντική παράμετρο της εκπαιδευτικής και μορφωτικής διαδικασίας.

Στόχοι

- Να γνωρίσουν οι μαθητές τη γέννηση, πορεία και εξέλιξη του θεάτρου (από τις διονυσιακές τελετές της αρχαιότητας μέχρι το σύγχρονο θέατρο).
- Να κατανοήσουν το ρόλο που έπαιξε και παίζει το θέατρο σε κάθε εποχή.
- Να γνωρίσουν τα διάφορα είδη θεάτρου από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα (τραγωδία, κωμωδία, επιθεώρηση, θέατρο σκιών).
- Να έρθουν σε επαφή και να εκτιμήσουν κλασικά θεατρικά έργα.
- Να εκφράσουν το πνεύμα και την κριτική τους ικανότητα προσπαθώντας να καταλάβουν το νόημα και το περιεχόμενο θεατρικών κειμένων και να τα συγκρίνουν μεταξύ τους.
- Να γνωρίσουν τους τρόπους και τις τεχνικές έκφρασης στο θέατρο και να καλλιεργήσουν τα εξωγλωσσικά στοιχεία (έκφραση προσώπου και σώματος, ήχος φωνής).
- Να αποκτήσουν την ικανότητα να παρατηρούν, να καταγράφουν, να περιγράφουν και τελικά να αναπαριστούν κάποια δρώμενα.
- Να δοθεί η δυνατότητα στους μαθητές να εκφραστούν, να συνεργαστούν, να αναπτύξουν υγιείς προσωπικότητες και να καλλιεργήσουν τα ενδιαφέροντά τους, γνωρίζοντας τη χαρά της δημιουργίας, της αυτοέκφρασης και της πειθαρχημένης δουλειάς.

- Να γνωρίσουν μέσα από το θέατρο τρόπους για να προσεγγίσουν ο ένας τον άλλο, να αναπτύξουν διάφορα συναισθήματα, να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση και σιγουριά, γνώσεις και εφόδια για τη ζωή τους, δρόμους και διεξόδους για την ψυχή τους.
- Να εκφράσουν τις καλλιτεχνικές τους δεξιότητες αναλαμβάνοντας το ανέβασμα μιας θεατρικής παράστασης.
- Να καταλάβουν ότι το επάγγελμα του ηθοποιού δεν έχει σχέση μ' αυτά που παρουσιάζουν τα Μ.Μ.Ε., αλλά αντίθετα χρειάζεται πολύ κόπο, αυτοσυγκέντρωση, πειθαρχία, συστηματική δουλειά και πολλές γνώσεις.
- Να αγαπήσουν τελικά το θέατρο είτε για να παρακολουθούν παραστάσεις είτε για να γίνονται οι ίδιοι συμμετοχοί σ' αυτές.

Δραστηριότητες

- Η προσέγγιση του θέματος που έχει επιλεγεί γίνεται με τη συνεργασία καθηγητών διαφόρων ειδικοτήτων (φιλολόγου - θεολόγου - μουσικού - καλλιτεχνικών), η παρουσία των οποίων είναι απαραίτητη για την καθοδήγηση των μαθητών, τόσο σε επίπεδο βιβλιογραφικής ενημέρωσης - αναζήτησης, όσο και σε επίπεδο σχεδιασμού των δραστηριοτήτων και ευαισθητοποίησής τους στο συγκεκριμένο θέμα.
- Γνωριμία των μαθητών με την καινούρια προσπάθεια να ξεφύγει το σχολείο από τη στερεότυπη γνώση, όπως τη γνωρίσαμε και την έχουμε συνηθίσει. Ειδικότερα, τονίζεται η έννοια της διαθεματικότητας και ο νέος τρόπος εργασίας, δηλ. η έρευνα.
- Συγκρότηση ομάδων εργασίας (τεσσάρων το πολύ πέντε ατόμων) κατά θεατρικό είδος.
- Συγκέντρωση πληροφοριών από σύγχρονες παραστάσεις για τους συντελεστές μιας παράστασης, έχοντας προηγουμένως κατανοήσει ότι το θέατρο είναι μια σύνθετη δημιουργία στην οποία συμμετέχουν ο συγγραφέας, ο σκηνοθέτης, ο ηθοποιός, ο σκηνογράφος, ο ενδυματολόγος, ο μουσικός, ο χορογράφος, ο μακιγιέρ, ο κομμωτής.
- Έκθεση προγραμμάτων και φωτογραφιών από διάφορες θεατρικές παραστάσεις που γνωρίζουν ή έχουν παρακολουθήσει οι μαθητές και συλλογή πληροφοριών για τις αρχές και τα είδη του θεάτρου.
- Διαθεματική επεξεργασία επιλεγθέντων θεατρικών αποσπασμάτων: (από μια τραγωδία και μια κωμωδία του αρχαίου θεάτρου, από ένα έργο του Σαίξπηρ και του Λόρκα και από ένα σύγχρονο ελληνικό θεατρικό έργο.
- Εισαγωγή των μαθητών, από τον καθηγητή της μουσικής, στα μουσικά μοτίβα που συνοδεύουν την είσοδο του χορού στην ορχήστρα κατά την παράσταση αρχαίας τραγωδίας.
- Εισαγωγή των μαθητών, από το θεολόγο, στη θεολογική προσέγγιση των μαγικών τελετών και των διονυσιακών λατρευτικών δρωμένων κατά την αρχαιότητα.
- Επίσκεψη στο θέατρο της Μονής Λαζαριστών και παρακολούθηση της θεατρικής παράστασης «Ο Μικρός Πρίγκιπας». Γνωριμία των μαθητών και εξοικείωσή τους με το χώρο, το βεστιάριο και τα σκηνικά του θεάτρου.
- Επιλογή μιας κωμωδίας του θεάτρου του Μεσοπολέμου («Η θαυμαστή Μπαλωματού» του Λόρκα) με στόχο την προετοιμασία και το ανέβασμά της στο τέλος της σχολικής χρονιάς. Κατανομή των ρόλων των ηθοποιών ύστερα από ακροαματική διαδικασία και ψηφοφορία των μαθητών της θεατρικής ομάδας. Κατασκευή ενδυμάτων, μασκών και σκηνικών με την καθοδήγηση του καθηγητή των καλλιτεχνικών. Επιλογή μουσικών κομματιών για τη μουσική επένδυση της συγκεκριμένης θεατρικής παράστασης, με τη βοήθεια του καθηγητή της μουσικής.

- Παρουσίαση όλων των εργασιών και δραστηριοτήτων των μαθητών καθώς και σχολιασμός τους μέσα στην τάξη.
- Ανέβασμα της επιλεγθείσας θεατρικής παράστασης αρχικά ενώπιον όλων των μαθητών του σχολείου και έπειτα ενώπιον του συλλόγου γονέων - κηδεμόνων και της τοπικής κοινωνίας. Μπορεί στη συνέχεια να ζητηθεί η αξιολόγηση της όλης προσπάθειας μέσω ερωτηματολογίου.

Αποτελέσματα - Συμπεράσματα

- Παρατηρήθηκε μεγάλο ενδιαφέρον από τους μαθητές για τη συμμετοχή τους στη θεατρική ομάδα και την ενασχόλησή τους με εξωσχολικές δραστηριότητες.
- Έμαθαν τα παιδιά να συγκεντρώνονται σε ένα στόχο και να αναπτύσσουν διάφορες δυνάμεις για να τον πετύχουν.
- Έμαθαν να χρησιμοποιούν καλύτερα το σώμα τους και βελτίωσαν τις αποχρώσεις της φωνής τους, την άρθρωση και την ομιλία τους. Εξοικειώθηκαν δηλαδή με τη γλώσσα του θεάτρου.
- Κατανόησαν ότι το θέατρο χρειάζεται πειθαρχία, ατέλειωτες πρόβες και συνεχή προσπάθεια για βελτίωση. Ότι για να έχει κάποιος το ποθητό αποτέλεσμα απαιτείται πολύς κόπος.
- Ανέπτυξαν επικοινωνία, συλλογικότητα και συντροφικότητα στην πράξη, σεβασμό στα μέλη της ομάδας με στόχο τη δημιουργία. Έτσι παιδιά μοναχικά έκαναν φίλους, μαθητές κακής σχολικής επίδοσης έμαθαν να αγαπούν το διάβασμα, παιδιά ντροπαλά απέκτησαν αυτοπεποίθηση και ανέβηκαν στη θεατρική σκηνή με θάρρος και χωρίς αναστολές.

Βιβλιογραφία

- 1) Η ιστορία του θεάτρου - Φύλλης Χάρτνολ
- 2) Αισθητική παιδεία - δημιουργία, Αφιέρωμα στη Μελίνα Μερκούρη
- 3) Στοιχεία Θεατρολογίας, Α΄ Λυκείου
- 4) Δραματική Ποίηση, Γ΄ Γυμνασίου
- 5) Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τόμος Γ1 & Γ2
- 6) Εγκυκλοπαίδειες

Φωτογραφίες της θεατρικής ομάδας πάνω στη σκηνή